

POSTANOWIENIE

Dnia 4 czerwca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kazimierz Klugiewicz

w sprawie **M. W.**,
podejrzanego z art. 190a § 1 k.k. i in.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej, na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.,
w dniu 4 czerwca 2025 r.,
kasacji wniesionej przez obrońcę podejrzanego
od postanowienia Sądu Okręgowego w Poznaniu
z dnia 13 września 2024 r., sygn. akt XVII Kz 692/24,
utrzymującego w mocy postanowienie Sądu Rejonowego w Obornikach
z dnia 25 lipca 2024 r., sygn. akt II K 193/23,

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego obciążyć M. W. .**

[J.J.]

UZASADNIENIE

M. W. był podejrzany o to, że:

I. w okresie od stycznia 2020 r. do dnia 28 kwietnia 2022 r. w R. uporczywie nękał E. K. poprzez to, że wielokrotnie w mediach społecznościowych określał pokrzywdzoną słowami wulgarnymi i obelżywymi nazywając ją alkoholiczką, zbrodniarzem, gestapo, Hitlerem oraz zarzucając jej cechy, poglądy i czyny, które

poniżały ją w opinii publicznej i narażały na utratę zaufania potrzebnego do sprawowania stanowiska kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w R. w ten sposób, że oceniał, iż wykonuje swoje obowiązki służbowe tak jakby zarządzała obozem koncentracyjnym, pomawiał ją, że handluje dziećmi, przeprowadza na dzieciach eksperymenty medyczne, przeprowadza nielegalne adopcje, tworzy patologię, łamie prawo i przesyła do sądu fałszywe informacje, nadto zastraszał pokrzywdzoną w ten sposób, że będzie ją zawsze ścigał gdziekolwiek będzie się znajdować, co wzbudziło w niej uzasadnione okolicznościami poczucie zagrożenia, poniżenia i udręczenia;

tj. o przestępstwo z art. 190a § 1 k.k.;

II. w dniu 20 kwietnia 2023 r. w R. podczas doprowadzania do Komisariatu Policji w R. w radiowozie znieważył funkcjonariusza Policji J. M. i A. C. słowami wulgarnymi powszechnie uznanymi za obelżywe podczas i w związku z pełnieniem przez nich obowiązków służbowych,

tj. o przestępstwo z art. 226 § 1 k.k.;

III. w dniu 20 kwietnia 2023 r. w R. w celu zmuszenia funkcjonariusza Policji Ł. M. do zaniechania prawnej czynności służbowej w postaci zatrzymania i doprowadzenia go do Komisariatu Policji w R. stosował wobec niego przemoc polegającą na ugryzieniu go w palec wskazujący prawej dłoni, czym naruszył jego nietykalność cielesną podczas i w związku z pełnieniem przez niego obowiązków służbowych,

tj. o przestępstwo z art. 224 § 1 k.k. i art. 222 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

Sąd Rejonowy w Obornikach postanowieniem z dnia 25 lipca 2024 r., sygn. akt: II K 193/23, postanowił:

1. na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k., art. 31 § 1 k.k. i art. 1 § 3 k.k. z uwagi na niepoczytalność podejrzanego umorzyć postępowanie karne przeciwko M. W. w zakresie czynów:

a) z art. 190a § 1 k.k. i art. 212 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k., polegającego na tym, że w okresie od lipca 2020 r. do 17 listopada 2021 r. w

R., poprzez uporczywe nękanie E. K. - kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w R. — w ten sposób, że w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, wielokrotnie w mediach społecznościowych, za pomocą środków masowego komunikowania się, w tym za pośrednictwem aplikacji F., opisywał pokrzywdzoną słowami obraźliwymi, poniżającymi, w tym nazywając ją alkoholiczką, zbrodniarzem, kierownikiem Gestapo, faszystką oraz pomawiał ją o takie właściwości i postępowanie, w tym ludobójstwo, wykonywanie swoich obowiązków służbowych tak, jakby zarządzała obozem koncentracyjnym, handlowanie dziećmi, przeprowadzanie na dzieciach eksperymentów, przeprowadzanie nielegalnych adopcji, tworzenie patologii, łamanie prawa i przesyłania do sądu fałszywych informacji, które mogły poniżyć ją w opinii publicznej i narazić na utratę zaufania potrzebnego do sprawowania stanowiska kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w R., a także zastraszał pokrzywdzoną, że będzie ją zawsze ścigał gdziekolwiek będzie się znajdować, co wzbudziło w E. K. uzasadnione okolicznościami poczucie zagrożenia, poniżenia oraz udręczenia;

b) z art. 190a § 1 k.k. i art. 212 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k., polegającego na tym, że w okresie od dnia 04 lutego 2022 r. do dnia 28 kwietnia 2022 r. w R., poprzez uporczywe nękanie E. K. - kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w R. - w ten sposób, że w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, wielokrotnie w mediach społecznościowych, za pomocą środków masowego komunikowania się, w tym za pośrednictwem aplikacji F., opisywał pokrzywdzoną słowami obraźliwymi, poniżającymi, w tym nazywając ją alkoholiczką, zbrodniarzem, kierownikiem Gestapo, faszystką oraz pomawiał ją o takie właściwości i postępowanie, w tym ludobójstwo, wykonywanie swoich obowiązków służbowych tak, jakby zarządzała obozem koncentracyjnym, handlowanie dziećmi, przeprowadzanie na dzieciach eksperymentów, przeprowadzanie nielegalnych adopcji, tworzenie patologii, łamanie prawa i przesyłania do sądu fałszywych informacji, które mogły poniżyć ją w opinii publicznej i narazić na utratę zaufania potrzebnego do sprawowania stanowiska kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w R., a także zastraszał pokrzywdzoną, że będzie ją ścigał gdziekolwiek będzie się znajdować, co

wzbudziło w E. K. uzasadnione okolicznościami poczucie zagrożenia, poniżenia oraz udręczenia;

c) z art. 226 § 1 k.k., polegającego na tym, że w dniu 20 kwietnia 2023 r. w R., podczas doprowadzania do Komisariatu Policji w R., w radiowozie znieważył funkcjonariuszy Komisariatu Policji w R. asp. J. M. i mł. asp. A. C. słowami wulgarnymi, powszechnie uznanymi za obraźliwe, podczas i w związku z pełnieniem przez nich obowiązków służbowych;

d) z art. 224 § 2 k.k., polegającego na tym, że w dniu 20 kwietnia 2023 r. w R., stosował wobec funkcjonariusza Komisariatu Policji w R. asp. Ł. M. przemoc fizyczną w ten sposób, że ugryzł go w palec wskazujący prawej dłoni, w celu zmuszenia funkcjonariusza Policji do zaniechania prawnej czynności służbowej w postaci zatrzymania i doprowadzenia go do Komisariatu Policji w R.

2. na podstawie art. 93a § 1 pkt 4 k.k., art. 93b § 1 i § 3 i § 5 k.k., art. 93c pkt 1 k.k. i art. 93g § 1 k.k. orzec wobec podejrzanego M. W. środek zabezpieczający w postaci pobytu w zakładzie psychiatrycznym.

Na powyższe postanowienie zażalenie wniósł obrońca podejrzanego, który – podnosząc zarzuty obrazy przepisów postępowania, mającej wpływ na treść orzeczenia (art. 4 k.p.k., art. 7 k.p.k. i art. 366 § 1 k.p.k. w zw. z art. 201 k.p.k.; art. 7 k.p.k. i art. 366 § 1 k.p.k. w zw. z art. 201 k.p.k.; art. 7 k.p.k. i art. 366 § 1 k.p.k. w zw. z art. 201 k.p.k.; art. 4 k.p.k. oraz art. 7 k.p.k.), naruszenia przepisów prawa materialnego (art. 31 § 1 k.k. oraz art. 93g § 1 k.k. w zw. z art. 93c pkt 1 k.k.; art. 93a § 1 pkt. 1 i 2 k.k. i art. 93b § 1 k.k.) – wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości oraz przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Obornikach Wlkp. do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy w Poznaniu postanowieniem z dnia 13 września 2024 r., sygn. akt XVII Kz 692/24, utrzymał zaskarżone postanowienie w mocy.

Orzeczenie Sądu II instancji zostało zaskarżone kasacją przez obrońcę podejrzanego, który podniósł następujące zarzuty rażącego naruszenia przepisów prawa procesowego i materialnego:

1. art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k., polegające na nierozpoznaniu, względnie nienależytym rozważeniu zarzutów podejrzanego, wskazanych w zażaleniu, dotyczących oparcia rozstrzygnięcia na budzących istotne wątpliwości dowodach w postaci opinii biegłych psychiatrów, które dotyczyły rozpoznania u podejrzanego choroby psychicznej w postaci zaburzeń urojeniowych, pomimo, że w czterech wcześniej wydanych opiniach z dnia 21.01.2022 roku, sporządzonych w innych sprawach karnych i wykroczeniowych, obejmujących częściowo ten sam okres działania podejrzanego, ci sami psychiatrzy (lub jeden z nich) uznali M. W. za zdolnego do rozpoznania znaczenia czynów i pokierowania swoim zachowaniem w chwili ich popełnienia,
2. art. 433 § 2 k.p.k., w zw. z art. 457 § 3 k.p.k., polegające na nierozpoznaniu, względnie nienależytym rozważeniu zarzutów podejrzanego, wskazanych w zażaleniu, dotyczących oparcia rozstrzygnięcia, na budzących wątpliwości dowodach w postaci opinii biegłych psychiatrów, którzy przyznając się obecnie do błędów poczynionych w opiniach z dnia 21.01.2022 roku (potrzeby ich zrewidowania) nie byli jednocześnie w stanie wskazać na potrzeby przedmiotowej sprawy, konkretnej daty wystąpienia u podejrzanego tzw. dekompensacji, prowadzącej ich zdaniem do przekształcenia się nieprawidłowej osobowości M. W. w chorobę psychiczną (zaburzenia urojenowe) co miało kluczowe znaczenie dla przyjęcia, czy podejrzany *tempore criminis* miał całkowicie zniesioną zdolność do rozpoznania znaczenia czynów i pokierowania swoim zachowaniem,
3. art. 433 § 2 k.p.k., w zw. z art. 457 § 3 k.p.k., polegające na nierozpoznaniu, względnie nienależytym rozważeniu zarzutu podejrzanego, wskazanych w zażaleniu, dotyczącego oparcia rozstrzygnięcia, na budzących wątpliwości dowodach w postaci opinii biegłych psychiatrów, z których wynika dowolne, albowiem niepoparte wiedzą naukową stanowisko, że teoretycznie podejrzany w czasie popełnienia jednych czynów może być poczytalny, a w przypadku innych dokonanych w tym samym czasie już nie, choć sami biegli kategorycznie uznali, że podejrzany miał całkowicie zniesioną zdolność, zrozumienia znaczenia czynów i pokierowania przez niego swoim zachowaniem,

4. art. 433 § 2 k.p.k., w zw. z art. 457 § 3 k.p.k., polegające na nieprzeprowadzeniu dowodów z opinii innych biegłych psychiatrów oraz psychologa, pomimo ujawnienia się powodów osłabiających zaufanie do wiedzy dotychczas opiniujących, o których mowa w art. 196 § 3 k.p.k., a także wystąpienia niejasności opinii w relacji do treści wcześniejszych dokumentów z dnia 21.01.2022 roku, sporządzonych przez tych samych psychiatrów, a nadto wątpliwości w wyżej wskazanych zarzutach kasacyjnych, wskazujących na konieczność ich usunięcia w oparciu o „nowy” dowód z wiedzy specjalistycznej w rozumieniu art. 201 k.p.k.,

- co doprowadziło do przedwczesnego rozstrzygnięcia i umorzenia postępowania w trybie art. 324 § 1 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k., w zw. z art. 31 § 1 k.k. i zastosowania wobec podejrzanego najsurowszego ze środków zabezpieczających w postaci jego umieszczenia w zamkniętym zakładzie psychiatrycznym,

5. art. 31 § 1 k.k. oraz art. 93 a § 1 pkt. 4 k.k. i art. 93 b § 1 k.k. w zw. z art. 93c pkt 1 k.k., poprzez ich przedwczesne zastosowanie, wobec braku jasnej i niebudzącej żadnych wątpliwości opinii interdyscyplinarnej nowych biegłych psychiatrów i psychologa, istotnie potwierdzającej wystąpienia u podejrzanego choroby psychicznej - zaburzeń urojeniowych w okresie objętym zarzutami oraz wskazującej jednoznacznie na datę jej zaistnienia,

6. art. 433 § 2 k.p.k., w zw. z art. 457 § 3 k.p.k., polegające na przeprowadzeniu dowolnej oceny hipotetycznego wymiaru kary, którą orzeczono by w przypadku, gdyby podejrzanym mógł odpowiadać karnie z pominięciem odmiennego stanowiska Sądu I instancji, który bynajmniej nie wykluczył zastosowania wobec M. W. kary o charakterze wolnościowym, a nadto z bezzasadnym zmarginalizowaniem argumentacji zawartej w zażaleniu, wskazującej na niewysoki stopień społecznej szkodliwości czynów, objętych zarzutami, co doprowadziło do przedwczesnego zastosowania wobec podejrzanego środka zabezpieczającego w postaci umieszczenia go w zamkniętym zakładzie psychiatrycznym.

Na podstawie tak sformułowanych zarzutów autora kasacji wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania właściwemu Sądowi.

Prokurator w odpowiedzi na kasację, wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście bezzasadna, co uprawniało do jej oddalenia na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k. Pomimo bowiem podniesienia szeregu zarzutów dotyczących przeprowadzonej kontroli instancyjnej argumentacja wyrażona na ich poparcie ma tylko charakter polemiczny. W orzecznictwie podkreśla się, że „w sytuacji, gdy opinia biegłego jest pełna dla sądu, który swoje stanowisko w tym względzie uzasadnił, to fakt, iż opinia taka nie spełnia oczekiwań uczestników postępowania, nie jest przesłanką dopuszczenia kolejnej opinii” (*postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 marca 2019 r., II KK 66/19, LEX nr 2652297; zob. też: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 października 2023 r., IV KK 363/23, LEX nr 3619881*).

Odnosząc się do pierwszego zarzutu Sąd odwoławczy trafnie uznał, że wnioski z opinii tych samych biegłych co do tej samej osoby wydane jednak w innych sprawach, dotyczących innych czynów, o innej kwalifikacji prawnej nie mogą być doniosłe dla niniejszej sprawy. Przedmiotem wnikliwej analizy Sądu *ad quem* była weryfikacja oceny dowodów z opiniowania biegłych dotyczących stanu zdrowia psychicznego podejrzanego. Autor kasacji nie podważył wyrażonego przez ten Sąd stanowiska co do podstawności stwierdzenia niepoczytalności M. W. w chwili popełnienia zarzucanych mu czynów zabronionych, a jedynie wyraził własny pogląd na temat tych dowodów, co w żadnym razie nie może podważać jakości kontroli instancyjnej i jako argumentacja o charakterze polemicznym, nie zaś problemowym, czyni zbędnym dalsze rozważania w tym zakresie.

Jeśli chodzi o zarzut nr 5, to wskazywanie na obrazę art. 31 § 1 k.k. jest w gruncie chybione, albowiem aspekt materialno-prawny ma charakter wtórny względem zagadnień dowodowych, kwestionowanych zresztą w kasacji, które pozwoliły na ustalenie całkowitej niepoczytalności M. W. w chwili dokonywania zarzucanych mu czynów. Jeśli chodzi o kolejne wskazane w ww. zarzucie unormowania dotyczące stosowania środków zabezpieczających, to Sąd odwoławczy wskazał na podstawy, które implikowały stwierdzenie, że jedynie

środek zabezpieczający w postaci terapii w zakładzie psychiatrycznym będzie odpowiednim środkiem (zob. s. 6 uzasadnienia postanowienia Sądu *ad quem*).

Oczywiście chybiony jest również ostatni zarzut, albowiem Sąd II instancji w sposób drobiazgowy przedstawił powody, dla których uznał, że hipotetyczna ocena prawnokarna czynów będących przedmiotem niniejszego postępowania, wiązałaby się z orzeczeniem bezwzględnych kar pozbawienia wolności oraz kary łącznej pozbawienia wolności bez warunkowego jej zawieszenia. Wprawdzie Sąd nie odniósł się wprost do argumentacji wyrażonej w zażaleniu, jednak w kontekście rozważań Sądu odwoławczego, w których wskazano na poziom ustawowego zagrożenia czynów zabronionych podejrzanego, elementy podmiotowe oraz przedmiotowe tych czynów (zob. s. 6 uzasadnienia) nie może budzić wątpliwości to, że wskazywane w zażaleniu stanowisko pokrzywdzonej E. K. nie ma znaczenia dla tego aspektu sprawy, podobnie jak to, że brak krytycyzmu ze strony podejrzanego względem przypisanych mu czynów może być wynikiem jego choroby. Okoliczność ta bowiem obiektywnie rzutuje na hipotetyczny wymiar kary (zob. art. 53 § 2 k.k.), a zatem trafnie została powołana w sprawie.

Mając na uwadze powyższe rozważania, Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu i na podstawie art. 636 § 1 k.p.k. w zw. z art. 637a k.p.k. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego obciążając M. W..

[J.J.]

[r.g.]